

Guía Docente				
Datos Identificativos			2020/21	
Asignatura (*)	Metodoloxía da Investigación en Información e Documentación		Código	710G04010
Titulación	Grao en Xestión Dixital de Información e Documentación			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuadrimestre	Segundo	Obrigatoria	3
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Híbrida			
Prerrequisitos				
Departamento	Humanidades			
Coordinación	Alfaya Lamas, Elena	Correo electrónico	elena.alfaya@udc.es	
Profesorado	Alfaya Lamas, Elena	Correo electrónico	elena.alfaya@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Esta materia céntrase nas metodoloxías e técnicas documentales analíticas, descritivas e estadísticas da investigación. Establece especial fincapé no protocolo e a metodoloxía da investigación en Información, Biblioteconomía, Documentación e Arquivística, así como na aplicación de técnicas e métodos documentales da investigación.			
Plan de continxencia	ADAPTACIONES que se levarán a cabo na docencia e avaliación si nos enfrontamos a un escenario de presencialidade ou semi-presencialidade: 1. Modificacións nos contidos: non hai. Se verán os mesmos temas. 2. Metodoloxías - Proba mixta presencial: Se substitue por unha avaliación síncrona on line, por medio da plataforma Moodle e a través de vídeo-conferencia con Microsoft Teams. Os alumnos/as que non podan realizar aa proba a través destes medios deben comunicarllo á profesora con antelación ofrecendo unha motivación xustificada. Para causas debidamente xustificadas, poderase, organizar un sistema de avaliación alternativo (exemplo: examen oral via telefónica). - Sesión maxistral (presenciais): substitúese por docencia non presencial síncrona e asíncrona. Se reforzarán as comunicacións a través do foro de moodle, e haberá dispoñibilidade on line para consultas e seguimento do alumnado. - Traballos tutelados: As dudas e titorías resolveranse mediante a plataforma Teams e o correo electrónico. - Prácticas TIC: Incorpórase a posibilidade de realizar dentro de esta metodoloxía tests en Moodle para controlar o seguimento do temario. 3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado: -Correo electrónico: responderanse en horarios de titoría. Poderanse solicitar entrevistas en Teams ou facer consultas. -Moodle: en horarios de titoría. -Teams: sesións fixadas individuais ou en grupo para resolver dudas; para impartir as sesións maxistras no horario fixado no horario do Centro e para o seguimento dos traballos tutelados. 4. Modificacións na avaliación: non se modifica. *Observacións de avaliación: Non hai. 5. Modificacións da bibliografía: Non se realizan cambios.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	CE1 - Coñecer e comprender os principios teóricos e metodolóxicos da xestión e documentación da información para aplicalos na súa actividade profesional
A3	CE3 - Coñecer a realidade e os condicionantes sociais que inflúen na xestión da información
A4	CE4 - Dominar os fundamentos do comportamento dos individuos na busca, recuperación e uso da información, tomando como punto de referencia os aspectos de motivación, contorna e contexto
A6	CE6 - Buscar e obter información en diversos medios para responder á demanda dos usuarios de información
A12	CE12 - Desenvolver servizos de apoio á comunicación científica en todas as súas fases desde a creación ata a divulgación de resultados científicos tanto no sector público como no privado

A13	CE13 - Coñecer e dominar as técnicas e normativas para a creación e autenticación, reunión, selección, organización, representación, preservación, recuperación, acceso, difusión, intercambio e avaliación de recursos e servizos de información
A14	CE14 - Aplicar as disposicións e procedementos legais e regulamentarios relacionados coa actividade de información e documentación en xeral e no ámbito dixital en particular
A15	CE15 - Coñecer e asumir a perspectiva ética e os valores deontolóxicos da xestión da información no seu conxunto e do ámbito dixital en particular
A16	CE16 - Dominar e utilizar criterios e indicadores para a avaliación de produtos e servizos de información incluíndo métricas e estudos cualitativos
A20	CE20 - Dominar as bases para desenvolver actividades de investigación utilizando métodos e principios multidisciplinares
A21	CE21 - Posuír coñecementos de estatística e análise cuantitativa da información
A22	CE22 - Adquirir habilidades computacionais e xestión das novas TIC
B1	CB1 - Posuír e comprender coñecementos que proporcionan unha base ou oportunidade para ser orixinais no desenvolvemento e / ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación
B2	CB2 - Aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade para resolver problemas en ambientes novos ou descoñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
B3	CB3 - Ser capaz de integrar coñecementos e afrontar a complexidade de facer xuízos a partir de información que, estando incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre responsabilidades sociais e éticas relacionadas coa aplicación dos seus coñecementos e xuízos
B5	CB5 - Posuír as habilidades de aprendizaxe que lles permitan seguir estudando dun xeito que sexa en gran parte autodirixido ou autónomo
B6	CG1 - Capacidade de cooperación, traballo en equipo e aprendizaxe colaborativa
B7	CG2 - Capacidade de reflexión e razoamento crítico
B8	CG3 - Capacidade de planificación, organización e xestión de recursos, información e operacións
B9	CG4 - Capacidade de análise, diagnóstico e toma de decisións
B10	CG5 - Capacidade para traballar nun contexto global e internacional
B11	CG6 - Capacidade para comprender a importancia, valor e función da xestión dixital da información e documentación na actual sociedade das TIC
C1	CT1 - Expresarse correctamente, oralmente e por escrito, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
C2	CT2 - Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo das súas vidas
C3	CT3 - Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía que respecta a cultura democrática, os dereitos humanos e a perspectiva de xénero
C6	CT6 - Desenvolver a capacidade para traballar en equipos interdisciplinares ou transdisciplinares, para ofrecer propostas que contribúan a un desenvolvemento ambiental, económico, político e social sostible
C7	CT7 - Valorar a importancia da investigación, a innovación eo desenvolvemento tecnolóxico no progreso socioeconómico e cultural da sociedade
C8	CT8 - Ter a capacidade para xestionar o tempo e os recursos: desenvolver plans, priorizar actividades, identificar críticas, establecer prazos e cumprilos

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
? Coñecer e saber diferenciar os distintos tipos de investigación de acordo coa súa finalidade, carácter e natureza.	A1	B1	C1
	A3		
	A4		
	A6		
	A12		
	A15		
	A20		
	A22		

? Identificar as fontes de coñecemento humán.	A3	B1	C1
	A13	B2	C2
		B3	C3
		B5	C7
		B6	
		B7	
		B8	
		B9	
		B10	
		B11	
? Crear un espírito crítico e saber reflexionar entorno ás materias científicas. Coñecer e dominar as técnicas e metodoloxías da investigación	A1	B1	C1
	A3	B3	C3
	A6	B5	C6
	A12	B7	C7
	A13	B9	C8
	A14	B11	
	A15		
	A16		
	A21		
	A22		

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Introducción á ciencia e á investigación científica	- El conocimiento. Características y fuentes de conocimiento. - Métodos de adquisición de conocimientos - La ciencia. Noción, definición. - Características del conocimiento científico. - Origen y evolución de la ciencia - La investigación científica, ¿qué es? - La reciprocidad investigación-teoría - Importancia de la investigación para las disciplinas y las profesiones
2. O método científico	-Nociones del método. -Qué es la metodología, para qué sirve y cómo se usa. -Los paradigmas de investigación. -El proceso de investigación. -La sistematización de los métodos. -Método Empírico-analítico. -Método Experimental. -Método Hermenéutico. -Método Dialéctico. -Método Fenomenológico. -Método Histórico. -Método Sistémico. -Método Sintético. -Método Lógico.

3. As técnicas científicas de investigación cuantitativa	-Tipos de técnicas cuantitativas -Unidades de análise e observación -Población: definición e tipos -A mostra e o muestreo -Variables -Selección de informantes e recollida de datos. -Métodos de recollida de datos.
4. Las técnicas de investigación cualitativa	-A entrevista -A observación directa -O grupo focal -A observación documental -A teoría anclada ou fundamentada -Outras técnicas
5. As fases da investigación	-Fase conceptual: o deseño da investigación -Fase metodolóxica: a selección do método e a técnica -Fase empírico-analítica -Fase de presentación dos resultados

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Traballos tutelados	A1 A4 A6 A12 A13 A14 A15 A20 B2 B3 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 C1 C2 C3 C6 C7 C8	5	12	17
Sesión maxistral	A1 A3 A6 A13 A14 B1 B5 B7 B9 C1 C7 C8	10	6	16
Portafolios do alumno	A1 A3 A6 A16 A21 A22 B5 B7 B9 C8 C1	6	2	8
Proba obxectiva	A1 A3 A6 A13 A14 A16 A21 A22 B1 B5 B7 B9 C1 C8	4	26	30
Atención personalizada		4	0	4
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Estarán orientados á aplicación dos conceptos e técnicas da materia de forma autónoma por parte do alumnado, contando sempre coa atención personalizada e seguimento da docente. Os traballos serán individuais e elaboraranse de acordo coas pautas formais e de contido proporcionadas pola profesora. Presentación escrita. É imprescindible seguir as directrices pautadas pola profesora e en moodle.
Sesión maxistral	Clases explicativas do temario
Portafolios do alumno	O alumno/a entregará un dosier coas prácticas realizadas de cada tema e un resumo-esquema de cada tema de non máis de 2 folios por resumo.
Proba obxectiva	Realizarase unha proba sobre as cuestións tratadas durante o curso. Haberá unha proba final obxectiva que computará para a avaliación final.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Atención personalizada a través de titorías individualizadas ou en grupo, nas que se tratarán todos os problemas. Fixarase un horario de titorías que, seguindo as directrices da UDC para este curso académico, serán online. Nas titorías atenderanse asuntos relativos ás 3 metodoloxías empreagdas nesta materia. Realizaranse titorías individualizadas nas que se abordarán dúbidas, interpretacións e outras cuestións vinculadas coos contidos da materia e os traballos. Este tipo de atención terá especial peso nos traballos tutelados, para os cales a docente irá marcando as pautas a seguir en cada caso, podendo propor as variacións ou modificacións necesarias. Apoio directo ás cuestións plantexadas no desenvolvemento das diferentes prácticas. Con carácter xeral, e en todas as metodoloxías aplicadas, e si a situación o permite, utilizaranse tamén as titorías presenciais, o correo electrónico e Moodle, a plataforma informática da UDC. NOTA: De maneira específica, as medidas de dedicación para o ?Alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia? son as que seguen: -Os/as alumnos/as deben porse de acordo coa profesora para fixar varias titorías coa fin de seguir a materia con efectividade. -Deben asistir a clase o mínimo de horas fixadas no regulamento. -Deben realizar tanto o examen como as prácticas, as lecturas e el traballo. -As datas de entregas oficiais fixadas para os/as alumnos/as que asisten a clase non aplican para estos/as alumnos/as que non entregarán todo o que haia que entregar como muy tarde 15 días antes do exame oficial. Aqueles alumnos/as que dispoñen de algún tipo de dispensa oficial para asistir a clase deben comunicarllo á profesora e asistir a titorías previamente acordadas para que poidan facer un bo seguemento da materia. É imprescindible que estos/as alumnos/as asistan ao mínimo de clases oficialmente fixado e que realicen as tarefas de clase. Este tipo de atención terá especial peso nos traballos tutelados, para os cales a docente irá marcando as pautas a seguir en cada caso, podendo propor as variacións ou modificacións necesarias.
Proba obxectiva	
Traballos tutelados	
Portafolios do alumno	

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba obxectiva	A1 A3 A6 A13 A14 A16 A21 A22 B1 B5 B7 B9 C1 C8	Proba final. Adecuación das respostas dadas ás cuestións propostas na proba.	40
Traballos tutelados	A1 A4 A6 A12 A13 A14 A15 A20 B2 B3 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 C1 C2 C3 C6 C7 C8	Adecuación ás pautas marcadas (contidos e presentación), aplicación de coñecementos adquiridos, proceso de investigación, fontes usadas e bibliografía proporcionada, e entrega dentro dos prazos establecidos. Explicarase cómo organizar un traballo académico de investigación: MC-14 ou as 4 fases da investigación.	30
Portafolios do alumno	A1 A3 A6 A16 A21 A22 B5 B7 B9 C8 C1	Presentarase organizado nun dossier con portada, índice e paxinado.	30
Outros			

Os traballos tutelados non consensuados coa profesora, entregados fora de prazo, ou copiados, serán considerados non presentados e farán media cun 0. A presentación escrita dos traballos tutelados será requisito imprescindible para presentarse á proba obxectiva e poder facer media. Non facelo supón un 0. A nota dos traballos tutelados, en caso de ser positiva, se conservará para as dúas probas sucesivas do ano académico (junio/julio). Para anos posteriores deberá presentarse un novo traballo, cuxo contido se acordará con la profesora. En caso de nota negativa, poderá presentarse un novo traballo o reelaborar el presentado inicialmente. La nota de la prueba objetiva no podrá ser inferior a 4 puntos, para poder superar el curso. Atención personalizada a través de tutorías individualizadas o en grupo, en las que se tratarán todos los problemas que surjan en el proceso de aprendizaje. Este tipo de atención tendrá important peso en los trabajos tutelados, para los cuales la docente irá marcando las pautas a seguir en cada caso.

Además, en las sesiones magistrales y demás actividades se reservará cierto tiempo para la solución de problemas que vayan apareciendo.

Estas acciones permitirán, al mismo tiempo, conocer el grao de asimilación de los contenidos por parte del alumnado.

Para superar la materia será preciso cumplir el mínimo exigido 4/10 en cada una de las siguientes partes a evaluar: traballo tutelado y prueba obxectiva.

Se realizarán tutorías individualizadas o en grupo, en las que se abordarán dudas, u otras cuestións vinculadas con los contenidos de la materia.

Este tipo de atención tendrá especial peso en los trabajos tutelados, para los cuales la docente irá marcando las pautas a seguir en cada caso, pudiendo proponer las variaciones o modificacións necesarias.

Apoyo directo a las cuestións planteadas en el desarrollo de las diferentes prácticas.

Con carácter general, y en todas las metodoloxías aplicadas, se utilizarán las tutorías presenciales, el correo electrónico y la plataforma informática de la UDC.

NOTA: "dispensa académica de exención de asistencia":

De manera específica, las medidas de dedicación para el ?Alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia? son las que siguen:

-Los/as alumnos/as

deben ponerse de acordo con la profesora para fijar varias tutorías con el fin de seguir la materia con efectividad.

-Deben asistir a clase el mínimo de horas fijadas en el reglamento.

-Deben realizar tanto el examen como el traballo.

-Las

fechas de entregas oficiales fijadas para los/as alumnos/as que asisten a clase no aplican para estos/as alumnos/as quienes entregarán todo lo que haya que entregar como muy tarde 20 días antes del examen oficial.

a.

Para la primera oportunidad los criterios y las actividades de evaluación para este alumnado son: examen y trabajo de fin de curso. El peso que tendrán en la evaluación es el arriba indicado.

b. Para la segunda oportunidad los criterios y las actividades de evaluación para este alumnado son los mismos que en a.

Fontes de información

Bibliografía básica	ALFAYA LAMAS, E. (2008). La fit-technique como técnica documental aplicada al fondo antiguo. El Cursor Mundi. A Coruña. ALGUACIL, J. (2011) Cómo se hace un trabajo de investigación en sociología. Madrid: Catarta. ANDER EGG, E. (2017) Técnicas de investigación social. México: El Ateneo. BALCELLS I JUNGYENT, J. (2004). La investigación social: introducción a los métodos y técnicas. Barcelona: Escuela Superior de Relaciones Públicas, PPU. BABBIE, E. (2014) Manual para la práctica de la investigación social. Bilbao: Desclee de Brouwer. BUENDÍA EISMAN, L.; COLÁS BRAVO, P.; & F. HERNÁNDEZ PINA (2007) Métodos de investigación en Psicopedagogía. Madrid: Mc Graw Hill. BUNGE, M. La investigación científica. (1981) 8ª ed. Barcelona Ariel. BUSHA, Ch.H.& S. P. HARTE(1990) Métodos de investigación en Bibliotecología. Técnicas e interpretación. México: UNAM. CAMARERO, L. (2010) Estadística para la investigación social. Madrid: UNED. CEA D'ANCONA, M.A. (1996) Metodología cuantitativa: Estrategias y técnicas de investigación social. Madrid: Síntesis. CORBETTA, P. (2003) "investigación cuantitativa e investigación cualitativa ". En Metodología y técnicas de investigación social,. Madrid: McGraw Hill, pp.33-68. DELGADO LÓPEZ-CÓZAR, E. (2002) La investigación en Biblioteconomía y Documentación. Gijón: Ediciones Trea. FRÍAS, J.A. & J. A. RÍOS HILARIO eds. (2004) Metodologías de investigación en información y documentación. Salamanca: Ediciones Salamanca, 2004. GOLDHOR, H. Introducción a la investigación científica en Bibliotecología. (1981) México: UNAM. GONZÁLEZ RÍO, M.J. (1997) Metodología de la investigación social. Técnicas de recolección de datos. Madrid: Aguacilar. GORDO, A. & A. SERRANO. Estrategias y prácticas cualitativas de investigación social. Madrid: Pearson Educación. GUTIÉRREZ, J. (2008) Dinámica del grupo de discusión. Madrid: Centro de Investigaciones sociológicas. LÓPEZ YEPES, J. (1995) La aventura de la investigación científica. Madrid, Síntesis. MARTYN, J. & F. W. LANCASTER, (2014) Investigative methods in library and information science: an introduction. Arlington, VI., Information Resources Press. POWEL, R.R. (2001) Basic research methods for librarians. 2ª ed. Norword, NJ: Ablex. RUIZ, J. I. (2012) Teoría y práctica de la investigación cualitativa. Bilbao: Universidad de Deusto. RUIZ OLABUÉNAGA, J.I. (1996) Metodología de la investigación cualitativa. Bilbao: Universidad de Deusto. SANTANA, A. (2013) Fundamentos de investigación social. Madrid: Alianza. SIERRA BRAVO, R. (1998). Técnicas de investigación social. Teoría y ejercicios. Madrid: Paraninfo. SLATER, M., ed. (1990) Research methods in Library and Information Studies. London: Library Association. VALLÉS, M. S. (2003) Técnicas cualitativas de investigación social: reflexión, metodología y práctica profesional. Madrid: Síntesis. VISAUTA, R. (2009) Técnicas de investigación social. I: recogida de datos. Barcelona: PPU.
Bibliografía complementaria	BUNDY, M.L.; WASSERMAN, P. (1970). Reader in research methods por librarianship. Washington, C.D.: Microcard Editions. BUSHA, C.; HARTE, S.P. (1990). Métodos de investigación en Bibliotecología. Técnicas e interpretación. México: Universidad Nacional Autónoma de México. GLAZIER, J.; POWELL, R.R. (1992). Qualitative research in information management. Englewood, CO: Libraries Unlimited. GORMAN, G.E. et al. (1997). Qualitative research for the information professional: a practical handbook. London: Library Association. GRADUATE SCHOOL OF LIBRARY SCIENCE (1968). Research methods in Librarianship: Measurement and Evaluation. Illinois: Graduate School of Library Science. LÓPEZ YEPES, J. (1995). La aventura de la investigación científica. Madrid: Síntesis. MARTYN, J.; LANCASTER, F.W. (1981). Investagitive methods in Library and Information Science: an introduction. Arlington, VA: Informtion Resources Press. POWELL, R.R. (1997). Basic research methods por librarians. Norwood, NJ: Ablex. SLATER, M.ed. (1990). Research methods in Library and Information Studies. Londres: Library Association. STEVENS, R. (1971). Research methods in Librarianship: historical and bibliographic methods in library research. Illinois: University of Illinois, Graduate School of Library Science. WYNAR, B.S. (1971). Research methods in Library Science: a bibliographic guide with topical outlines. Littleton, CO: Libraries Unlimited.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Xestión da Información Fundamentos e Teoría/710G02073

Bibliografía e Fontes de Información/710G01085

Arquivística/710G0107R

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario
Estatística/710G02075
Observacións
NOTA IMPORTANTE: As horas asignadas a cada actividade así como a avaliación relativa ás mesmas serán cambiadas unha vez que se concedan os créditos ECTS de esta asignatura, xa que foi adoptada aos mesmos.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías